

- Expansion: Barlandus' Survey of the Low Countries (1524)', in: D. Sacré en G. Tournoy (ed.), *Myrica. Silvula Neolatina Iosepho IJsewijn ... oblata*. Supplementa Humanistica Lovaniensia (Leuven 1998).
- S.P. Wolfs, 'Erasmus von Rotterdam und die Dominikaner zu Löwen', in: R. Creyten en P. Künzle (ed.), *Xenia medii aevi historiam illustrantia oblata Thomae Kaeppli II. Storia e letteratura*. Raccolta di studi e testi 142 (Roma 1978) 787-808.
- S.P. Wolfs, *Middeleeuwse dominicanenkloosters in Nederland. Bijdrage tot een monasticon* (Assen 1984).
- Jozef IJsewijn, 'I rapporti tra Erasmo, l'umanesimo italiano, Roma e Giulio II', in: Achille Olivieri (ed.), *Erasmo, Venezia e la cultura padana nel '500* (Rovigo 1995) 117-129.

NOTEN

* Uitgebreide tekst van de voordracht op het Erasmus-colloquium dat op 16 oktober 1998 ter gelegenheid van het lustrum van de Erasmus Universiteit was georganiseerd.

- 1) Van Herwaarden, 'Erasmus van Rotterdam'.
- 2) Beatus Rhenanus aan Lefèvre d'Étaples (Basel, 1 maart 1512), Horawitz-Hartfelder, *Briefwechsel*, 41-45, nr. 24, aan Lefèvre d'Étaples (Basel, 1 maart 1512), 41: *Habet enim inferior Germania Erasmum Roterodamum, utriusque linguae callentissimum, quem ille suae Galliae plus iusto addictus a nobis mordicus auferre conatur*; 59-61, nr. 35, aan zijn leerlingen (Basel, 13 augustus 1513), 60: *optimo in literis praeceptore Erasmo nostro Roterodamo, cuius imaturum obitum et rei literariae dispendiosum dici non potest quam feram acerbe*; vgl. Walter, *Trois profils*, 8, 72.
- 3) Tracy, 'Erasmus becomes a German', 281.
- 4) Huizinga, *Erasmus, Verzamelde Werken VI*, 91.
- 5) Vgl. Rabil, *Erasmus and the New Testament*; Olin, 'Erasmus and St. Jerome'; Vessey, 'Erasmus' Jerome'.
- 6) Allen II, 257-259, nr. 423, van Colet aan Erasmus (Stepney, 20 juni 1516), ll. 47-49: *Nomen Erasmi nunquam peribit, sed gloriae dabis nomen tuum sempiternae, et sudans in Iesu vitam tibi comparabis illam aeternam*.
- 7) Uiteindelijk zou de verzameling in de laatste door Erasmus zelf verzorgde uitgave van 1533 tot 4251 zegswijzen zijn uitgedijd; Huizinga, *Erasmus, Verzamelde Werken VI*, 60-62; Mann Phillips, *Erasmus on his times*, VII-IX; vgl. Diane Shaw, 'Study'.
- 8) Allen IV, 217-232, nr. 1087, ll. 607-608; 250-255, nr. 1096, ll. 190-191; 266-269, nr. 1106, ll. 93-94 (Thomas More); IV, 260-261, nr. 1102, aan Johannes Oeculampadius (Leuven, 15 mei 1520), ll. 12-13 (Warham), vgl. Allen IV, 295-296, nr. 1118, aan Richard Pace, kopnoot.